

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

<p>Előfizetési ára: Egész évre . . . . . 8 K Fél évre . . . . . 4 „ Negyed évre . . . . . 2 „ Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Felelős szerkesztő: OSZESZLY M. VICTOR.</p>	<p>Laptulajdonos és kiadó: BALKANYI ERNŐ.</p>	<p>Telefonszám: 13. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balkányi Ernő könyvkereskedésében Alsólendva. Nyílttér sora 1 korona.</p>
--	---	--	--

Egyről-másról.

Alsólendva, május 8

Nagyon sok szülő érintett kellemetlenül a tanfelügyelőségnek az a rendelete, mely szerint az iskolákat korábban kell bezárni. Először is az ország mezőgazdasági munkásságában alig is vesznek részt a 6—10 éves gyermekek; még kevésbé vesznek részt ebben a munkában a polgári iskolák tanulói és a városi gyermekek, pedig a rendelet ezekre is vonatkozik. Ellenben a szülők és különösen az anyák, akik most igen nagy számban hagyják el az otthonukat, hogy kereső munka után lássanak, nagy gondtól szabadulnak föl, ha gyermekeik megfelelő felügyelet alatt vannak és tanulnak legalább addig, amíg más években szoktak, hiszen a tanítást egy hónappal későbbben kezdték meg.

Tehát éppen elég lett volna az iskolabárjás alól felmenteni az elmei iskolák ötödik és hatodik osztályu és az ismétlőiskolák tanulói és azokat is csak szülők speciális kívánságára.

Eltekintve az iskolán kívül, felügyelet nélkül töltött időnek a gyermekekre való rossz hatásától, félok, hogy a tulságosan korán felszabaduló gyermekeket feleslegesen megterhelik munkával. Mennyivel jobb volna a rendelet helyett a tanítókat és a tanítókat arra kötelezni, hogy iskolájukban a szünetidő alatti időre létesítsen-

nek napközi otthont és gyakoroljanak felügyeletet itt különösen azok felett a gyermekek felett, akiknek apjuk hadbavonult, anyjuk pedig munkában; a tanítók és a tanítónők vigyék a gyermekeket kirándulásokra, hogy minél többet legyenek a szabadban s ahol teheti a társadalom és szükséges, azokat a gyermekeket, akiknek az apjuk hadba vonult s az anyjuk reggeltől estig munkában van, lássa el ozsonnával és ebéddel.

Ezeket a napközi otthonokat megcsinálták igen sok helyen már a háboru elején, de meg kellett volna csinálni mindent. A szünetidőben pedig különösen minden egyes iskola székelyén működni kellene egy-egy napközi otthonnak!

Ezekkel az eszközökkel megkönnyítenék a szülők sorsát, mert elvégre mindenki nem tarthat a gyermeke mellett nevelőnőt, felügyelet nélkül hagyni a gyermeket pedig nemcsak a közbiztonságra nézve veszedelmes dolog, hanem a gyermek nevelésére káros is.

*

A természetnek a mennyisége, minősége az ember munkája, előrelátása mellett Isten kezében van. Amíg elérkezik a kalászdöntő Péter és Pál, addig nagyon sok történhetik az égi és földi hatalmak rendelkezéséből. A mai kilátások azzal biztatnak, hogy ha csak valami elementáris csapás nem tetézi ennek a most szenvedésektől forró magyar földnek a baját, ez az esztendő talán meg-

adja a gazdának a jutalmát, ha a gazda megfogja a dolog végét s senkire sem számít, csak a maga erejére.

Reményünk van arra, hogy a magyar gazda megértette a rendkívüli idők parancsait és így Isten segítségére lesz termés, ami új vért bocsát a gazdasági élet petyhüdt ereibe. Ezzel az új vérral nagyon óvatosan kell bánni. Ez a tulajdonképpeni életforrása az országnak, erre számít hűséges szövetségeseink, ebből fog táplálkozni legnagyobb részben Ausztria, s ez a mi magyar termésünk az a nagy erősség, amelyen megtörik az angol kiéheztetési politika.

Az idei termés értékesítése körül nagy feladatok várnak a kormányra. Első sorban biztosítani kell, hogy a gazda semmiféle intézkedés következtében ne károsodjék, mert ez a sokat fárado, sokat dolgozó osztály igazán megérdemli, hogy jogos érdekei megvédessenek. De a gazda mellett gondolni kell a fogyasztók érdekeivel is, mert az a szörnyű drágaság — amely megtelepedett nálunk — elsorvasztja a gyengébb kereső osztályokat is, ami pedig sorvadást jelent a nemzet életerőire nézve is. Azt kell reményelni, hogy a feladat meg lesz oldva. Ma nem szabad a parciális érvényesüléseket keresni, hanem bele kell illeszkedni a teljes nemzeti egységbe, amely azt követeli, hogy mindenki úgy szolgáljon és azzal szolgáljon a hazának, amivel tud.

HADUR.)*

Idő sohase szállhat el Feleltd,
 Az vagy, ki régtől fogva voltál,
 Kí őseinket im' idevezetted:
 Tenéked áldoz még az oltár.

Nincs rajta áldozatui már fehér ló,
 De onnan száil néped imája...
 Hiven könyörgött csak Tetőled ér jó:
 Figyelj kegyesen most reája.

Dülő csaták vad fürgetege éjén
 Hints egy fényes sugárt feleje!
 El sohse halványuljon lelke mélyen
 Egy szebb jövő erős reménye.

Hős néped zászlóit Te koszoruzad
 S a diadal szert beléjök,
 A muszka zsarnokság már elbucsuzhat:
 Szabadságharcba még belé nyög.

Népednek féltelmes vitézi karja
 Hadd törje nemzetek bílincset:
 Szabaddá tenni lengyelit, hiant akarja...
 Sugárt kötöztük is ma hirt szét!

Vitézeinket vidd a bátrak utján...
 Oh véd meg, óvd meg, áld meg őket!
 És végső harci diadalra jutván,
 Hozd vissza közénk a diésöket!

KÓSA REZSÓ.

*) Mutatvány szerzőnek „Ég felé” címen most megjelent, hirovatunkban ismertett verskötetéből.

Mater Dolorosa.

Irtá: TÓTH IRÉNKE (Pacsá).

— Isten veled, Anna! — mondá a fiatal férj,
 még egyszer bucsut intve szép feleségének.

Azután prüszkölve megindult a vonat.
 Midőn az egyik kisebb állomást elhagyták,
 Darvason valami különös szibbadásszerű érzés
 vett erőt. Itt ismerkedett meg feleségével s annak
 unokahúgával, Klarisszal, kik később vetélytársak
 lettek; de győztes a kacér özvegy, Anna lett.

A vonat egymásután hagyta el a kis határ-
 széli falucskákat, Ornova, Drakoca stb. A vagonokból
 a katonák éneke behallatszott a tiszték
 kupéjába. Darvas szózatlanul bámult maga elé. A
 feleségére gondolt, akit párhónapos együttlélt után
 otthon hagyott. Nehéz lesz megszokni a nagy
 idegent, — gondolá magában, — ahol boldogsá-
 gúkról majd csak egy-egy levélke beszél.

— Miért hallgatsz olyan nagyokat, bajtárs?
 Talán az asszony... ugy-e, arra gondoltál?...
 Látod, mennyivel jobb nekem, nőtlen embernek,
 én most megyek lánynézőbe! Mert a Haza is
 olyan, mint a fehérség, sok mindenre képes érte
 az ember... akár meghalni is! — elméskedik
 jövedvü utitársa és földije, Kárpáti hadnagy.

Darvas mosolyt erőltetett az ajkára, de nem
 felelt. A vonat nagyot fűttengett: megérkeztek a
 végállomásra. Innen már gyalog mennek tovább...

*

Darvas már hónapok óta a harctéren volt, de
 a feleségétől hiába várt levelet: nem jött. Csak

egy-egy szűkszavú, hideghangu lapot kapott, azt
 is ritkán.

Kissé megkönnyebbülve lélekezett fel egyik
 nap, mikor megtudta, hogy a legutóbbi útköz-
 tetben Kárpáti hadnagy megbesélt s hazamegy.
 Azonnal felkereste.

— Kedves barátom, — szólította meg Dar-
 vas a kötőzhelyen fekvő tisztársát, — értesültem
 beszülésedről s arról, hogy hazamez. Legjobb
 barátom vagy, kérlek felelj, hajlandó volnál-e egy
 kéresemnek eleget tenni? De ígérd meg, hogy
 diszkrét leszel...

— Kérlek, kérlek, — szölt Kárpáti, — örü-
 lök pájtás, ha bármiben is szolgálatodra lehetek!
 Darvas arca felderült.

— Csak arra akarlak megkérni, barátom,
 hogy odahaza óvatosan tudakozdij feleségem
 körülményei és tetteiről...

— Ugyan pájtás, — vágott közbe Kárpáti,
 — csak nem gondolsz rosszat a feleségedről?
 Hogy jut az eszedbe ilyesmi?

— Olyan furcsa érzéseim vannak... meg
 azok a ritkán érkező, hideg szavak, amiket ír!
 Azért kérlek, tudd meg a valóságot. Aztán mondd
 neki, ... különben ne mondj semmit...

A két barát elbucsuzott egymástól és elváltak.
 Darvas fáradtan egy korhadat fatörzsrre ült
 és maga sem tudta hogyan, eszébe jutott Klarisz.
 Talán igazta lett volna, mikor azt jósolta, hogy
 Anna nem képes senkit boldogítani s hogy első
 férjének is Anna adta kezébe a fegyvert, kicsapongó
 életével? Ki tudja?...

Minél inkább súlyedni látta Annát, annál
 jobban kiemelkedett Klarisz szép jelleme. Sok

Még egyszer a hadikölcsönről

— A háborús államok adósságai. —

Ma egy hete ugyanezen a helyen megírtuk egy hosszú cikkben, hogy a magyar állam a közeli jövőben ismét a fiaihoz fordul. A háborúhoz — amint azt már Montecuccoli megmondta — pénz, pénz és újra pénz kell. A mi háborunk már tizedik hónapja folyik, havi költségei az egymilliórd körül járnak. Ekkora összeget az állam nem tud másképp előteremteni és ne is szerezzen másként, mint *saját polgáraitól*. Ma különben sem fordulhatnánk kölcsönért máshova: minden hitelezőnk ellenségünk lett, az Egyesült Államok is inkább mint ellenség viselkedik, nem mint jóbarát, Németország pedig maga is rá van utalva polgárainak pénzére. Nem marad más látra, mint idehaza felvenni a kölcsönt. Már az első hadikölcsön kibocsátásakor kitudt, hogy Magyarország egyáltalán nem az a tökeszegény ország, aminek ellenségeink hitték; az első hadikölcsön fényes sikerrel járt. Most az állam újra polgárhoz, a polgárok áldozatkészségéhez fordul: *jegyezzenek a második hadikölcsönből!*

Nem feles, ha azt mondjuk, hogy az áldozatkészséghez fordul az állam. Egyáltalán nem. Hiszen a hadikölcsön *hat százaléknál többet hoz, legalább is másfél százalékkal többet, mint amennyit a takarékpénztári betét*. Ha a hazafiai szempontokat teljesen figyelmen kívül hagyjuk, mint *üzlet* is kitűnő. Legjobb bizonyíték erre az, hogy még az angolok is jegyeztették a mi első hadikölcsönünkből, pedig a német és magyar értékpapírok a londoni tőzsde árjegyző-lapján mint „Brigands and Barbarians shares” (tengeri rablók és barbárok kötvényei) szerepelnek.

A második — 1915. évi — hadikölcsönt már a legközelebbi napokban kibocsátja aláírásra a pénzügyminiszter. A jegyzési árfolyam minden valószínűség szerint meg fog egyezni az első hadikölcsön árfolyamával és így a kötvények *hat százaléknál többet hoznak*, sőt aki zárolt darabokat vesz, annak egy 97 koronás kötvény után a hat százalékos kamaton felül öt év múlva száz koronát fizet vissza az állam. A zárolt darabok abban különböznek a szabad daraboktól, hogy öt éven belül nem adhatók el. Ajánlatos, hogy — tekintve az ilyen darabok rendkívül magas jövedelmezőségét — jegyzésének legalább egy részét mindenki zárolt darabokban eszközöjje.

A bankok nagyon megkönnyítik a hadikölcsön jegyzését azzal, hogy a jegyzett összegnek 70–80%-át igen alacsony kamat mellett (ma a kamatláb 5%) kölcsön adják. Vagyis ha mi a kölcsönvett pénzt hadikölcsönbe fektetjük, 1%-al több kamatot kapunk az államtól, mint amennyit mi a takaréknak fizetünk érte.

Hiszük, hogy a második hadikölcsön sikere sem lesz kisebb az elsőnél, sőt tekintve a nagy pénzbőséget, biztos remélhetjük, hogy felül is mulja az első hadikölcsön fényes sikerét. És Angliát egyedül az ijeszti meg, ha látjuk, hogy nemcsak erővel bírjuk, de pénzzel is...

Most pedig álljon itt egy érdekes statisztika:

Ha az egyes hadviselő államok adósságainak 1915. március 31-iki állagát összehasonlítjuk, érdekes eredményre jutunk. Eszerint a háború óta a szövetségesek államadóssága összesen 16¹/₂, az ántánthoz csatlakozott államok adóssága pedig 35¹/₄ milliárd koronával emelkedett.

	Adósság a háború kitörésekor	Népesség 1913-ban	Adósság emelkedett a háború óta
Ausztria . . .	13 milliárd	29 millió	3 milliárd
Magyarország	6 „	21 „	2 „
Németország	25 „	65 „	11 „
Törökország	3 „	21 „	1/2 „
Összesen:	47 milliárd	136 millió	16 ¹ / ₂ mill.
Anglia . . .	17 milliárd	46 millió	10 milliárd
Franciaország	30 „	46 „	10 „
Oroszország	23 „	169 „	13 „
Belgium . . .	4 „	22 „	960 millió
Szerbia . . .	6 millió	4 „	410 „
Japán . . .	6 milliárd	72 „	872 „
Montenegró .	10 millió	43 ezer	3 „
Összesen:	74-26	361-43	35-245

Ha az entente hatalmak gyarmatainak az adósságát és lakosainak számát hozzávesszük, akkor:

	lakosainak száma:	adóssága:
a szövetségesek . . .	136 millió	63 ¹ / ₂ milliárd
az entente	788 „	110 „

Kinek jár segély?

Utmutatások a hadbavonultak hozzátartozóinak s a törvény rendelkezései. Irta Pongrácz Jenő dr. A könnyen áttekinthető, praktikus füzet ára 20 fill. **Kapható Balkányi Ernő** könyvkereskedésében Alsólendván.

minden észbe juttot s végtelen boldogtalannak érezte magát.

— Eh, hova gondolok, — dörmögte magában, — Klariszból talán a féltékenységet beszélt, hogy nem önéki, hanem Annának tettem a szepet! Hogy is tudok Annáról rosszat feltenni?! — s ezzel magát megnyugtatta indult egyik vergődő társához, ki már csak értelmetlen szavakat hörgött s meléőből patakolt a vér.

Darvas türelmetlenül várta Kárpáti visszakeresését.

Egy nagy ütközetre készült a sereg, mikor a zúrvárt egy erős kiáltás harsogta túl:

— Darvas!

— Itt... itt vagyok! — kiáltotta Darvas s a hang irányában igyekezett.

— Az első csapathoz lettem beosztva, — újságolta a fáradságtól lihegő Kárpáti, — de előbb ígéretem szerint tudodra kell adnom a valót... A feleséged és a doktor... Különbösen nesze, itt a levele... .

Darvas reszketve szakította fel a levelet, melyben a következő volt olvasható:

„Bocsásson meg tettemért, de igazán boldog csak Övele lehetek. A válopert megindítottam.” Darvasra e pár szó olyan hatást gyakorolt, mintha a saját halálos ítéletét olvasta volna. Később azonban mély megvetést, gyűlöletet érzett az asszony iránt, most már teljes igazat adott Klarisznak... .

*
Az ágyuk bőmbőlése, gépfegyverek kattogása elfeledtetek vele mindent. A három napos ütkö-

zet után Darvas ájultan feküdt a haretéren s magáról mitem tudva szállították kórházba.

— Menj innen, ... nem akarlak látni, ... csak Klariszt, Klariszt... — kiáltozta lázálomában össze-visza.

— Mater Dolorosa kérem, a 86-os számú beteg még mindig nem tért magához, gyakran valami Klariszt emleget, — jelentette a fiatal főnőkönek az ápolónő s nem vette észre, hogy Mater Dolorosa arra hirtelen elpirult.

Másnap a sebesült könyörgőve emelte fel a kezét s nagy erőfeszítéssel nyögte a terem tulsó felén levő apácára mutatva:

— Ó az, megismerem... Klarisz... Hivja öt ide... könyörgöm... .

Az ápolónő azt hitte, hogy a beteg megint lázban beszélt. Megnyugtatóan mondta:

— Ó Mater Dolorosa... .

*
A nap gyér sugarai bearanyozták a kórtermet. Darvas a hadlókó betegék görcsös erőmefeszítésével szoritotta Mater Dolorosa kezét s rettentő erőlködéssel igyekezett, hogy szeméit nyitva tudja tartani s beszéde érthető legyen. A halálos veriték kiverte, arca eltorzult, úgy nyögte:

— Most... most szép meghalni... most együtt vagyok magával Klarisz... Most... .

A hangja elakadt, egyet hörgött, azután csend lett.

Mater Dolorosa letérdelt meléje és egy hosszú, meleg csókot nyomott az egykori ideál leelőg, hideg kezére... .

A forradalom hazájában

— Egy tiszt elbeszélése. —

Tíz estendővel ezelőtt forradalom volt Oroszországban. A cári önkénynek akkor sikerült a forradalmat csirájában elfojtani, de a hamu alatt izzott a tűz: mindig csak pillanatok kérdése volt, mikor fog újra lángot vetni? — Az orosz forradalmi szervezetek az idén, a tizedik évfordulón akarták a tüzesóvat a cári trón alá vetni. Külföldön szervezték a mozgalmat s minden a leg-áprőbb részletig elő volt készítve, amikor kitört a háború. Mindig vártuk e hónapok alatt az orosz forradalom híreit, melyekből csak néha-néha szivárgott ki valami. Most azonban kezd kiderülni, hogy csak az orosz cenzura kiválósága rejtette el a világ előtt a háború alatt kitört orosz revoluciót. Egy tartalékos főhadnagy, aki mint orosz hadifoglyok kísérője jött el legutóbb a kárpáti frontról, egy orosz nihilistával való beszélgetését közli, amelyből világos, hogy bizony Oroszországban nem minden csendes.

A főhadnagy elbeszélése a következő:

Egy rozoga szekéren hoztam nagy colonne orosz fogoly között egy lábán sebesült fiatal orosz tisztet. Már két napja dűcögött kettőnkkel a szekér, de nem sok ügyet vettem az elcsigázott emberre, aki legnagyobbbrészt aludni próbált. A második nap delutánig, amint fáradt gebéink egy hosszú part magaslátán maguktól megálltak, hogy kissé pihenjenek, utitársam, kinek eddig egy hangját se hallottam, nagy csodálkozásomra tökéletes németességgel megszólalt és ezeket mondotta:

— Hallod-e tiszt ur, magyar tiszt ur, jó, hogy megállt ez a rettenetes, nyirkógó alkalmatlanság. Én nemsokára meghalok. Érzem, hogy én is kancsakáztam azokat a szegény, nyomorult muzsikokat ellenetek, hogy én is raffinált gyönyörűséget leltem a leányitokban. Én nem vagyok a ti ellenségetek. Csak irigyelek benneteket. Azoknak a toprongys, tehetetlen, rabló kozákoknak jobb odaát lenni az életem túl, ahová ti küldtetek őket... Ugy-e csodálkozol, hogy így beszéltek? De hát elfeledtetek-e, hogy Tolstoj, Turgenjev, Gorkij, Csecoárov, Arcibásev, Meccnikoff is oroszok? Elfeledtetek a háború gyűlöletében, hogy nálunk is vannak emberek, akik csak a békeért és a népjóléért, a nyugati kultúraért éltek? Elfeledtetek, hogy nálunk a legzöbbsz a forradalom és a szocializmus titkos élete?

A hangja egy pillanatra elfult, hamarosan éles sikoly tört ki belőle:

— Igen. Az vagyok én is!... Szocialista! Forradalmár! Nihilista! Vagy amit akarsz! Az vagyok mind! — fáradtan visszahanyatlott a szekér szalmájába és elborult arccal lihegt: — Nem, nem vagyok! Már nem vagyok! Csak voltam... voltam... .

A szekér újra megindult. Már a távolban látszott a vörös kereszt zászló, a mi tábori kórházunk, ahova a front mögül vittek bennünket. Kínosan odahajoltam az orosz nihilistához és felemeltem a fejét. Nemsokára újra magához tért és halkan beszélni kezdett, a szekér zörgésétől alig hallottam a szavait:

— Mi, — orosz szocialisták — akik odahaza titkos katakombákban, éjszaka élünk, nagyon sokan vagyunk az ellenetek küzdők táborában. Kénytelenek vagyunk mi is harcolni, pedig ez a harc nem a mi küzdelmünk! Ez a hatalmak harca és nem a proletár milliók! Bennünk sir a lélek, hogy az orosz nép millióit ott pusztulnak el a ti kárpáti bérceteiken és mi lelünkönkből szeretünk benneteket és irigyejlük a népetek szabadságát. Én odahaza tanító voltam valamikor. Az orosz terrorizmus nem terte el a mi tanításainkat s bujdosnom kellett évekig. Én tudom, én ismerem az orosz lelket, hogy ők nem kívánták ezt a háborút, mert ők élni akarnak és nem a mérszár-széken elhullani. A cárizmusnak szüksége volt erre a háborúra, hogy a belforradalmakat valamire levezesse és a nép romboló elégedetlenségének a pusztításaitól az ország belsejét megmentsse. Azt érték el vele, hogy az ország virágzó metropoliszaiban hallatlan anarchia dühöng, az orosz ifjuság százezeri pedig a fronton vesznek el!... .

— Az orosz cárizmusnak életszükséglete volt ez a háború, a melyben elsősorban a gyengébb szervezetti kulturbemberektől szabadult meg, akik a modern Oroszország fejlődésén dolgoztak odahaza!

A szekér egy bádög-Krisztus elé ért. Az orosz forradalmár felemelkedett a szalmán és rettenetes átkot szórt a cárizmusra, az orosz nép gyilkosaira. Aztán elájult s csak a kórházban tért magához, ahol utánaem kérdezősködött. Mikor találkoztunk, megcsókolt:

— Áldjon meg a jövendőök istene, hogy végre kimondhattam előttem, ami a szívemet nyomta!

Azóta nem láttam...

Igy mesélte el ezt a történetet a főhadnagy és a történet hitelessége kedvéért maga az orosz forradalmár nevét is megmondotta: Wladimir Beresov, — aki most hadifoglyunk.

Esetek.

Akinek meg kell halni.

Maródit jelent a népfelkelő ujonc. Az orvos alaposan megvizsgálja és kétségen kívül megállapítja, hogy az ipsének kutyabaja sincs.

— Fiam! Egészséges vagy, mint a makk!
— De orvos ur kérem, a fejem is fáj.
— Nekem is. Itt van egy aszpirin, majd elmulik.

— A mellem is fáj...
Türelmét veszti az orvos és közbevág:
— Hát még mi mindened fáj?
— Főorvos ur kérem, a gyomrom és a hasam sincsen rendben. Mindenem fáj.

— Fiam, te nagyon beteg vagy, ennyi bajjal nem érdemes élni. Neked jótétemény lesz a halál!
— És beosztották az ujoncot az első menet-századba.

Az új Hány Jánosok.

A falu korcsmájában a hőstetteit meséli két sebesült baka. Egy csomó „cibil” szájátva hallgatja. — Azt mondja az egyik katona:

— Csuda dolgokat cselekedtem a harctéren, de a legnagyobb hőstetem mégis az volt, mikor egymagam elfogtam egy egész szakasz muszkát!
— Hogy csinálta azt, vitéz ur? — kérdezi az egyik halgató.

— Könnyen. *Körülkeríttem* őket...
Most a másikon van az elbeszélés sora.

— Az semmi, — kezdi. — De ami énvelem történt! Borzasztó verekedésünk volt. Úgy hullott a golyó, mint a záporosó. Lőttünk, lőttünk, egyszerre csak repül ám felénk egy veszettül nehéz, tüzes srappnell, egyet lobban, egyet pukkan és — *elviszi a kőpönyegemet*... Aztán megint lőttünk. Egyszerre csak jön megint egy másik ormótlan, mennydörgős srappnell, retteneteset robban, még borzasztóbbat pukkan. Hát nem *visszahozta a kőpönyegemet*?!...

A „ragályos” gyógyszer.

Egy szanitézkaplár mesélte:
Nadvornál történt. Az oroszok tönkretették a patikát és elloptak minden gyógyszert.

Reggel öreg népfelkelők jelentek meg a gyengélkedőben. Az egyik kőhögőt, a másiknak a mellé, legtöbbször a gyomra fáj.

Az orvos, gyógyszerek híján nem tudta, hogy mitévő legyen. Gondoltam, behozom a rumos üveget és mindegyik betegnek egy-egy pohárkával beadok. Az „orvosság” kitűnően bevált, a páciensek nagyon meg voltak elégedve.

Az orvos gratulált. A százados megdicsért. Másnap azonban majdnem a fél századunk maródit jelentett.

Az orvos megrémült. A százados megtöltötte, hogy ezentul „ragályos” gyógyszereket alkalmazunk...

Viziten.

A harctéren vizitre jelentkezik a regruta, akit most akarnak először tűzbe vinni.

— Doktor urnak alásan jelentem, tessék engem hazaküldeni.

— Miért?
— Nem bírom tovább a szolgálatot.
— Mi a bajod?
— Rohamaim voltak már civiliben is.

— Mikor?
— Különösen ha emeletre mentem fel, mindig rám jött a roham.

— Akkor csak maradj itt fiam, mi a rohamainkat mindig földszinten tartjuk...

HIREK.

A Gránicon.

Idehallom a világ líhegését,
Vajudó méhe szüli a jövőt.
Szabadság, nagyság, szerelmem és szépség
Magját érlelik messze vérmezők.

Főlszállok hozzád Világ Magvetője,
Ki sziklakat, mint pelyheket sodorsz;
Főlszállok hozzád népem hegedője,
Idők és népek nagy Istene, Sors.

Életemet, e drága pohárt, zengőt,
Csordulag vérel kezdbe adom:
Öntözd vele a boldogbaj jövendőit,
Jövő virága nyíljék gazdagon.

Jövő virágát minden ág ne huzza,
Rémlátás réme ne háljon vele,
Csodákra keljen áldott magyar buza,
Aki vetette, az arassa le.

A gyermekért, kit anyja méhe hord még,
A testvérért, ki remületben élt,
A drága nőért (csókja ajkamon még),
Fogadd el tőlem e pohármí jért.

Fogadd el tőlem, Világ Magvetője,
S ha kezdődik a boldog aratás:
Engedd Uram, hogy nyílhasson betőle
Hazai rónán egy áldott kalasz.

Gyóni Géza.

Tegnap este tíz óraker

az utcán három tréfáskedvű uriember megállott és felbámult az égre. Mereven, sokáig néztek fölfelé és kezükkel mutogattak valamit a tavaszi éjszaka bűvös egén, amelyen mint megannyi égő briliáns, ragyogtak az apró csillagok. Az utcán sétálók figyelmesek lettek a kis csoportra, ők is megálltak, ők is felfelé néztek és ahányan csak arra mentek, mind megálltak és mind felfelé néztek.

— Egy repülőgép, — jegyezte meg most az egyik jókedvű uriember a három közül s két társával szép csendesen ellillant.

A tömeg pedig egyre nő és néz, néz és néz felfelé. Már találgatják is, vajjon milyen repülőgép lebeghet a tiszta éjszakán az ég mérhetetlen magasságában? Valaki megjegyzi, hogy alighanem ellenséges repülőgép lesz, de azért nem ijed meg senki, az emberek állnak tovább főlészegett nyakkal, ideges kíváncsisággal s szinte várják, hogy mikor pottyán közéjük egy bomba. A bomba azonban nem pottyán, nem robban, a tömeg csak áll és felfelé néz és garapsozik, már egész népfelkelő jelleggel kezd ölteni, a három tréfáskedvű uriember már régen aluszik, de mondom, a tömeg csak áll és garapsozik és csak néz, néz felfelé a csillagos égre.

Valaki, aki okosabbnak látszik a többinél, fölfedezi, hogy rossz tréfát csináltak velük, nincs is repülőgép, mi a fenét is keressne erre repülőgép. A tömeg igazat ad neki s most már hamarosan szétfoszlik a repülőgép legendája. Az emberek családottan morognak, szidják a repülőgép első felfedezőjét, bosszankodnak és szinte haragosan mennek szét, haragosan, hogy — csak tréfa volt az ellenséges repülőgép és nem valóság. Öt perc múlva már üres az utca és a csillagok elhagyatoltan, szomorúan néznek le a magasságos magasból...

Adakozzunk a Vöröskereszt Egyletnek!
Segítsük a hadbavonultak családjait! Aldozzunk az elesettek hozzátartozóinak!

— Gróf Zichy Ágost v. b. t. t., főudvarnagy — mint értesülünk — a múlt hetekben súlyosan megbetegedett s nagybeteg fekvődt belainci kastélyában. A főúr állapotában a múlt heten örvendetes javulás állott be, úgy, hogy már túl van a veszélyen s csakhamar teljesen felépült.

— **Kitüntetés a halál után.** Egy rövid megemlékezést írunk néhány hettel ezelőt a kis Hrabovszky Aladár hadnagyról, Hrabovszky volt alsólendvai erdőgondnok egyetlen fiáról, a győri ezred ifju tisztjéről, ki évekkel ezelőt, a balkáni bonyodalom idején, még kadétkisülés növendék korában azt írta az édesanyjának, hogy vajha az oroszok ellen küzdve a magyar nemzet függetlenségéért és a szegény lengyelek szabadságáért áldozhatná fel életét... Megírtuk, hogy beteljesedett a kis hadnagy sejdítése, csakugyan az oroszok ellen küzdve esett el a múlt hónapban a kis Hrabovszky hadnagy, akinek megható történetéhez mostan még egy újabb adalekot fűzünk: Hrabovszky hadnagyot holta után kitüntette a király. A vitézségi érmet és a rávonatkozó okmányt a kis Hrabovszky hadnagy Vácon lakó édesanyjának most küldte el a hadvezetőség.

— **Az alsólendvai izr. nőegylet közgyűlése.** Az alsólendvai izr. nőegylet vasárnap délután a tagok élénk érdeklődése mellett tartotta ez évi rendes közgyűlést. A gyűlésen dr. Wollák Adolfiné urnó elnököt, Brüner Beláné urnó gondosnapszerkesztett titkárát jelentéséből közöljük az egyesület hazafias buzgalomáról tanuskodó következő részt:

„Ez a megpróbáltatásoktól súlyos történelmi esztendő jótékony egyesületünket is a szokottnál intenzívebb tevékenységre készítette. Egyesületünk hazafias áldozatkészsége elsősorban abban nyilvánult, hogy alaptökeinket majdnem teljes egészében, 3000 kor. összegben m. kir. hadikölcsön kötvényekben helyeztük el. A háborúval kapcsolatos segélyezésre, u. m. a hadbavonultak családtagjainak gyámolítására, továbbá harcsoink teli ruházatára stb. ezideig 234 koronát fordítottunk. De legrendemenyesebb volt az az akció, mellyel egyesületünk a Hadsegélyző Hivatal felhívását magáévá tette. Lelekes felhívást intéztünk egyesületünk minden tagjához, hogy a Hadsegélyző Hivatal által előírt teli ruhaneműket az egyesület együttesen szállítsa rendeltetési helyére. E felhívás lápozás eredményeképpen három ízben, összesen 1560 darab gondosan kiállított ruhaneműt járultunk hozzá katonáink teli felruházásához.”

A titkári jelentést egyhangulag tudomásul vette a közgyűlés. — A pénztári jelentésből közöljük a következőket: Tagsági díjakból, gyűjtésekből, adományokból és kamatokból befoylt 1263 kor. 12 fill. Ezzel szemben a kiadás 1045 kor. 87 fillér, mely így oszlik meg: Havi segélyre 384 kor. 36 fill., rendkívüli segélyre 82 kor., a háborúval kapcsolatos segélyezésre 234 K 80 fill., tűzifa-segélyre 60 kor., szolga fizetésére és egyleti költségekre 65 kor. 20 fillér. — A választmányba a következőket választották be: rendes tagokul: Brüll Lipótné, Brüner Samuné, Freyer Lipótné, Grosz Mórné, Guttman Józsefné, Horvát Károlyné, Klein Dávidné, Pollák Jánosné, Pollák Józsefné, Rosenberg Mórné, Schwarcz Arnoldné és Schwarcz Mórné. — Számvizsgálók lettek: Arnstein Benóné, Eppinger Samuné és Wortman Arminé.

— **Hósi halál.** Strém Ödön gyónki (Tolnamegye) kir. állatorvos, a cs. és kir. 8. trénczred kötelékében az északi harctéren a haza védelmében öt hónapon át kifejtett küzdelem után hirtelen megbetegedvén, április hó 19-én ott temették el. Halálában Strém Dénes lenti földbírtokos fivérével gyászolja.

— **Botrányos utcaséprés.** A közönség megbotránkozva tapasztalja, hogy a város legforgalmasabb utvonalaít pont akkor sörrik, amikor legnagyobb a forgalom, legtöbb ember jár az utcákon. Mivel a sörpést locsolás nem előzi meg, a por eilepi az egész környék s valóság-gal fojtogatja a torkot, tüdőt. És ha még rendes sörpés volna az, amit az utcasörpők véghezvisznek?! A port és szemetet a kocsiút közepéről az ut szélére sörprik, ott aztán addig piszkálják ideoda, amíg a por el nem repül. Tudjuk, az idén felesleges szőpocsékolás volna öntözésről írni, de talán azt el lehetne rendelni, hogy az utcákat a kora reggeli órákban sörpérik és a port az utcaséprők ne piszkálják a tudóinkre. Az egész világ védekezik most a betegségek ellen, mi ha

nem is védekezünk, de legalább erőszakkal ne csináljunk beteget az egészséges tudókból.

— **A győzmi hírek hatása.** Nyugat-galiciai győzelmünk híre, amelynek részleteit lapunk szerkesztője kedden a miniszterelnökségtől kapott táviratok útján közölte a közönséggel, általános nagy örömet keltett Alsólendván. Az újabb és újabb diadalmas részletek határtalan lelkesedést váltottak ki az emberekből, akik lelkesedéstől ragyogó arccal, csoportokra védőve tárgyalták dicső hadseregünk szedületes sikereit. Az első hírek megérkezése után néhány órára már zászlódszít is öltött a város, majdnem minden házról a mi büszke hármasszínűnkét hirdető trikolór lengett s ez az ünnepi köntöse még ma is megvan ennek a területére nézve kicsi, de lelkesedésben nagy és hatalmas városnak. Németországban is mindenütt, de különösen Berlinben olyan nagy lelkesedést keltett győzelmünk híre, hogy az iskolák arra a napra bezárták, óriási tüntető körmenetek voltak, az utcákat feldisznították, a harangokat meghúzták, szóval örömmámorban uszolt a város. Így volt ez nálunk is, Budapesten és mindenütt az országban. — Lendvavásárhelyi tudósítónk az osztrák Regedében tartózkodott, mikor oda a győzmi hírek megérkeztek. Irja, hogy valósággal ünnepet ült ez a kedves kis stájer város, ahol a városháza az osztrák lobogó mellé egy hatalmas magyar lobogót is kitűztek. Pár óra múlva az egész város követte a példát s most már osztrák, magyar és német zászlók lengtek a házakon.

— **Zalai katonák üzenete a Kárpátokból.** A tegnapi póstával kaptuk a következő sorokat:

Kárpáti harctér, 1915. V. 7.

Mélyen tisztelt Szerkesztő ur!

Mint hogy a Kárpátok északosztani tábori lap kevés áll rendelkezésünkre, hogy a kedves lendvai és zalai ismerősök mindegyikének irhatnánk egy-egy füstös-poros levelezőlapot, legyen szives, tegye közzé b. lapjában alábbi üdvözetünket:

Kedves ismerősök! Mint hogy feladatunk egy kis részét mi, zalai 20-as hónapok becsülettel megoldottuk, a magas hadvezetésünk ránk gondolt, felváltotta ezredünket. Jelenleg békés nyugalmat élvezünk Fortuna asszonyág kegyelméből. S így egy jó sörös és sonkás tiz-óráiról Rátok gondolunk, számos üdvözléssel: *Kontler Gyula, Toma Elek, Koller János, Szabó Elemér* hadapródok.

Engedje meg a magyarok Istene, hogy mielőbb itthon sorözshessenek és sonkázhassanak — áldott, nyugalmas békében — kedves ismerőseink!

— **Hévíz mint katonai üdülőhely.** A Keszthely közelében levő híres Hévíz-fürdőhelyen a katonai hadvezetés a Magyar Vöröskereszt-Egylettel kötött üdülőhelyt rendezett be a háboruban megsebesült és rokkantá vált katonák részére. Forgách Károly gróf, a Vöröskereszt-Egylet megbízottja a napokban tette meg az intézkedéseket az üdülő katonák elhelyezésére és magán Hévízen, valamint a szomszédos Hévízszentandrászon másfél ezer üdülő katonát helyeztek el, akik a Hévíz hatalmas gyógyerejű forrásvizét fogják használni.

— **Fotball-mérkőzés a Vörös-Kereszt javára.** Zalaegerszegi tudósítónk írja: Mult vasárnap Zalaegerszeg és Nagykanizsa válogatot csapatai között fotball-mérkőzés volt az egerszegi új sportpályán. Az eredmény 3:1 Nagykanizsa javára. A mérkőzés 300 koronát jövedelmezett, melyet a Vöröskeresztnek engedtek át.

— **Gyilkos harc a betörő cigányokkal.** Zalamegye déli részét, az alsólendvai, novai és csáktornyai járásek községeit állandó rettegésben tartotta az utóbbi hónapokban egy csapat kőbor cigány. A cigányok Vasmegeyéből, a muraszombati járásból szöktak átrándulni Zalába és raboltak loptak mindenütt, amerre az utjuk elvezetett. Legutóbb Kebeleszentmártonban, majd pedig Feisólakosban fordult elő nagyobb betörés, amelynek tettesei minden jel szerint kőbor cigányok voltak. A rablóbanda sűrűn átjárogatott a muraszombati járással határos Stájerbe is rabolni,

loplni. A mult hetén is megjelent Regedében s tyúkokat loptak, miközben észrevették őket. A nép lármát csapott és földzúzni kezdte a cigányokat, akik átmenekültek a muraszombati járásba, magyar területre. Itt összetalálkoztak két portyázó csendőrrel. A csendőrök elől futásnak eredtek, majd midőn ezek gyanusnak találtak őket elakar- ták őket fogni, több lövést tettek a csendőrök felé. A csendőrök is lőttek, úgy, hogy valóságos harc fejlődött ki. Végül az egyik cigány szíven találva holtan maradt ott. A többiek elmenekültek. A csendőrök megállapította, hogy a cigány Horváth Csicsának hívják s a muraszombati járásban Kisszombaton háza van. A többieket nyomozzák.

— **Mikor kerülnek sorra 42—50 évesek?**

Mint értesülünk, most már bizonyos, hogy az új népfőlkései korosztályok csak az aratási munka teljes befejezése után, — tehát legkorábban augusztus végén, vagy szeptember elején fognak szolgálatra bevonulni. Megelőzőleg természetesen ell kell végezni az előkészítő munkákat. A jövő hetekben meg fog történni az illető korosztályokba tartozó új népfőlkései kötelezettek összeírása és osztályozása a különböző népfőlkései szolgálatokra. Maga a bemutatás szeptemberben és júliusban fog történni. Az őregbebb népfőlkései korosztályok első sorban helyi szolgálatra jönnek tekintetbe, hogy azokat a fiatalabb munkacsoportok, melyek eddig a harcvalnál mögött lévő országrészekben teljesítették katonai szolgálatot, ezután mint pótlást a frontra lehessen küldeni.

— **Lapunk telefonját,** melynek fenntartása havonta tetemes kiadásba került, a kiadóhivatal bizonytalan időre felfüggesztette. Mihelyt a normális viszonyok némileg újra beállnak, telefonunkat ismét használatba fogjuk venni.

— **A háború napilapja „Az Est“.** Az ország nehéz küzdelemben, a magyarság jövőjéért folyó harcokban becsülettel, megbízható hírszolgálatot vesz ki részét AZ EST. Magyarország legjobb íróit és legnevesebb újságíróit küldi oda, ahol az események lejátsszók. AZ EST tudósítói felkeresik a nyugati, keleti és déli harctér minden seregét és idegfenítő munkával, becsülettel és őszinteséggel adnak hírt az olvasóközönségnek minden csatáról, ahol derékanas küzdő katonáink a magyar név dicsőségét őregbitik. AZ EST leggyorsabban és leg hamarabb juttatja el a harctér és a semleges külföld újján az ellenséges országok eseményeinek híreit az olvasóhoz. Az előfizetési ára minimális, mert három hónapra csak 4 kor. 50 fillérbe kerül. Mutatványszámot lapunk olvasóinak szívesen küld AZ EST kiadóhivatala, VII., Erzsébet körút 20.

— **Két férj, egy asszony.** Testvérilapunk, a „Muraszombat és Vidéke“ írja: Egy gesztenyési asszony, kinek nevét nem közli tudósítónk s a köteles diszkreció okából mi se keressük a kilitét, hírt kapott a harctérről, hogy férje elesett. Ezt a közsa hírt hivatalos írás is megerősítette. A mindig pontos hivatalos hírek közü egy keveredett e téves hír, hogy az asszony ura a harctéren elszakadt ruháját egy nagyobb fűtközet után levette s egy elesett orosz nadrágot vette magára. A levelet nadrágjal perze ott maradt a harctéren a nevét jelző pléntáblácska is, melyet a harc után megtaláltak s felvették az elesettek közé. Mikor az asszony férje elestének hivatalos hírt megkapta, sietve sietett oltár elé egy másik, már jókor kiszemelt férjval. Nagy boldogan étek le a friss házasság boldog, mézes heteit, míg csak egyszer megérkezik az igazi férj sebesülten a harctérről. Perze volt nagy rémület a halálból megért férj láttára, aki természetesen jogaiból nem engedett s kiakolbóította a békés tűzhelyébe tévesen bekerült fiatal férjet.

— **Ég felé.** (Kösa Reszó költeménye!) Mindenki érzi e forogtetes időben, hogy lelkünk csak az ég felé való emelkedésben találhat vigaszt és megnyugvást, sóha jobb időben tehát nem léphetett volna Kösa Reszó a közönség elé válasson költeményeivel, mint most. Nem új ember az írodalomban. Sokat írt már, de azután sokat hallgatott. A nagy idők szelleme azonban ismét meghihlette őt s egész testes verseskötettel lépett ki, amelyben főleg az Istenhez és Magyarországhoz Pátronájához fordul főleg szerű költeményeivel. Lángoló hazaszeretet, kristályszerű idealizmus, mely valóságosság, filozófiai elmélyedés, a gondolatok szépsége, könyed és zengtetes verselése bizonyára kapossá fogják tenni könyvét. Gyönyörűek a formás és izléses kötetben a Mária dalok, amelyekben megközelíti Rudnyásky Gyula. — Az értékes kötetet Rózsa Kálmán és neje könyvkiadó és nyomda r. t. adta ki. Ára két korona. Kösa R. z. „Hadur“ című, egyik legszebb versét mutatól mai számában közöljük.

— **Soronkivüli előléptetés a vitéségért.**

A hivatalos lap közli, hogy a király Bellocics Károly honvédszázados (néhai Bellocics János alsólendvai földbirtokos fiát) az ellenség előtt tanúsított különös érdemteljes szolgálatainak és vités magatartásának elismerésül soronkivüli örnaggyá nevezte ki.

— **Tanítók hadifogságban.** Egyszerre két érdemes járásunkebbi tanító sorsáról kaptunk értesítést, kik a harctéren hőiesen küzdve, orosz fogságba kerültek. Az egyik Csepreghy Károly belatinci kántortanító, ki W. adivosztokban (Asia) tartózkodik, a másik Tkálicz Vilmos cserfalvi kántortanító, ki a vállán megsebesülve került fogságba s most Moszkvában van. Mind a ketten azt írják, hogy jól vannak és egészségesek.

— **Triesti általános biztosító társulat** (Assicurazione Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10. és 12. A „Közgazdaság“ rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazione Generali), e legnagyobb, legmagasabb és legbiztosító intézetünk merlegének főbb adatait. Teljes merleggel a társulat mindenkinek, aki e céből elfogad fordul, a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet hozza: élet-, tűz-, szállítvány-, üveg- és betétes elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és vízontobizító r. t., baleset- és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság, valamint kezességi és óvadékbiztosításokat, elutaladomítás, lopás, hitlen kezelés és sikasztás-elleni biztosításokat és versenylovak, telvérek és egyéb értékesbeb tenyészállatok biztosítását a „Minerva“ általános biztosító részvénytársaság, valamint áru- és utipodgyásbiztosításokat az Európai áru- és podgyásbiztosító részvénytársaság számára. Az alsólendvai ügynökség Maschanzer Henriknek.

— **Öngyilkos öreg cigány.** Folyó hó 6-án reggel a Czup és Csesztreg községek határát jelző tölgyfán felakasztva, holtan találták a járókelő emberek Nyári József 85 éves zalabkai zenész-cigányt. Nyári az öngyilkosságot a kora reggeli órákban, 5 és 6 óra között követte el. Közvetlenül a tett előtt Baka Gábor közeli malmában „bagot“ kért s mikor kapott, a szivarvégét „felvette“ és megindult a nem messzire levő tölgyfához, amelyre felkötötte magát. Tetteinek okát nem tudják.

— **Csalás jövedémondással.** Egyik környékünkbeli községben történt. Az egyik leányos-házhoz beállított egy cigányasszony s mint hogy a hajdon korban levő leány egyedül volt otthon, ajánkozott hogy kártyát vet neki. Közben a leány-hoz egy barátja is jött s így a cigányasszony most már mind a kettőjüknek mondott jövedőt. De végül azt mondta, hogy a sok jó csak akkor teljesedik be, ha tiz koronát adnak neki. A leányok erre megijedtek, de a ravasz cigányasszony úgy lebeszélte a fejüket a gyönyörűséges jövedővel, hogy a két leány szerzett hat koronát. De ez nem volt elég s addig bízattat az egyik leányt, míg az apja pénzéből öt koronát elhozott s azt is odaadta neki. A cigányasszony látva a lányok lényekénységét, még tovább ment s a másik leánytól kicsalt egy új szoknyát, egy kendőt és egy arany gyűrűt. Azután azt a mesét adta be nekik, hogy hagyják magára, ő a tárgyakat elrejté az ágyban s a jövő csütörtökön visszajön, előveszi és odaad mindent. Hanem addig nem szabad megnézni. A léprement leányok a cigányasszony jóságát nem győzték dicserni s ráadásul még lisztet, szalonát és tojást is adtak neki. A cigányasszony jól megrakodva, vígan odébb állott. Ejjött azonban a várvártat csütörtök, de nem a cigányasszony. Ekkor a lányok tovább nem vártak s megnézték az ágyat, ahol sem pénznek, sem a keresett tárgyaknak nyoma sem volt. A leányok most aztán látták, hogy tudni be lettek csapva. A cigányasszony azóta rutulja Isten hanyadik hártáiban mond jövedőt. Üdvösséges tanulság: hogy a hasonló jövedémondással foglalkozó családokkal szóba sem kell állni.

— **Vámbery Armin: A magyarság bölcsőjénél.** Vámbery Armin, ki életében annyi nagyszerű munkával járandókta meg nemzetét, még halála után is egy rendkívül értekes könyvet lepi meg a magyar tudományos világot. De nemcsak a tudományos világot, hanem a legszelebb körtü nagyközönséget is. Mert az a munka, melyet a szerző kéziratban, de nyomtatásra készen hagyott hátra, olyan világos, olyan közérthető és olyan érdekes, hogy a filológiai és etnográfiai kérdésekben tetjesa járrolan is nagy áttevett olvashatja. Annál is inkább, mert problémája minden magyar embert érdekel. A magyarság bölcsője! A magyar nép és magyar nyelv eredete! Van-e köztünk valaki, ki ezek a kérdések közönyösen hagyják? És Vámbery legjobb tudásával, páratlan készítségével felel rájuk. Szerinte a magyar nyelv kialakulásának lekezdeteén ugor jellegű, de azért török-tatar elemek is bőven vannak benne és a magyar és török nyelv szökincse és alakaita ma a legbiztosabb időben is olyan szoros összefüggést, sőt összeolvadást mutat, mely a két nép rokonságát kétségtelemé teszi. Ez a nyelvi keveredés arról tesz tanuságot, hogy a magyarok a hun seregek abból

a maradványából keletkeztek, amely Attila halála és birodalmának összeomlása után Pannónia síkságain maradt és amely sok századokig tartó küzdelem után összeolvadt egymással és mint etnikai egész megmaradt; az alapelemet ugorok alkotják, de ehhez az alaphoz az idők során oly nagy mértékben járult hozzá egyre több török-tartár elem, hogy a török elem fölébe kerekedett. Ez a megállapítás bő alkalmat adhat a tudományos megvitásra, de anyai kétséglens, hogy Vámbéry adatai meggyőzőek, fejtegetései világosak, nagyon kellősek és a további kutatás számára megbízhatatlan értékek. A nagyobb tanulmányt rendkívül gondtal készült magyar-török összehasonlító szótár követi. Már ezért magáért is nagy hálaival tartozik a magyar nyelvudomány Vámbérynek. A könyv az Athenaeum kiadásában jelent meg. Kiáltása nagyon tetszetős. Ára 3 korona.

— **Milyenek igérik az a termés?** Erre a kérdésre, amely ma a királytól kezdve az utolsó falusi zsellérig igazán mindnyájunkra életkérdés, a legörvendetesebb választ adja a földművelésügyi miniszternek múlt héten kiadott vetésjelentése, mely szerint az őszi buzavetések az egész monarchiában nagyon jók. Különösen jól fejlődnek azonban a belföldön, ahol a vetési terület elérí normális időkbeli nagyságát. Az őszi rozsvetések is pompásak, a tavaszi árpa- és zabvetések sürűek és kitünően fejlődnek. A tengeri vetések a talajnedvességek miatt most folynak. A burgonyaittést most fejezték be.

— **Csökkentik az államsegélyt.** A pénzügyi és belügyi kormány csökkenteni szándékozik a hadisegélyeket. A közzétett terv szerint az államsegélyek nem hajtadják meg a napi 2 koronát, akárhány tagja is van a családnak. Ezt az intézkedést azzal indokolja a két miniszter, hogy a nagyobb kiadásokat igénylő tél e' mult s viszont a tavasz beállta több munkaalkalmat nyújt a dolgozni akaróknak.

— **A Világháború Képes Krónikájának** most megjelent 31. füzete érdekes képsorozatot közöl Vilmos császárról, akinek a különböző frontokon katonái között tett látogatásait mutatja be eredeti fényképfelvételekben. A mélynyomású, színes műmelletlen kívül még számos harctéri kép és térkép van a változatos összeállítású füzetben. A háború történetének tárgyalása során a főbb fejezetek a következők: A középáliai harcok; A hűségesszövevények; Przemysl körüli; Akielés a Sanon; Medikálótary-Samborig; A Magiera bevétele. A nyugati harcok eseményeinek előadása során pedig a toul-verdun-i záró erődönál átörésének történetével foglalkozik a füzet a következő fejezetekben: A németek előnyomulása; A zárorődök ostroma; A Camp des Romains bevétele. Végül a háborús póstát ismerteti szakszerű cikkben. A füzetet, a melyhez ingyenes mellékletül ezulati is csatolva van Jókai „A jövő század regénye” című művének egy iva, a háború humorra egészíti ki. Egy füzet ára 24 fillér, előfizetési ára negyedevert 3 korona. Szekereszség és kiadóhivatal Budapest, VIII. Üllői-ut 18., ahol az eddigi füzetek, valamint az első két kötethez való díszes bekötési táblák is megrendelhetők.

— **Fogolytábor a megyében.** Zalaegerszegről írják: A városban letelepítendő 20,000 fogoly számára már megkezdtek a barakkok építését. Az alapozási munkálatok rövidesen befejezést nyernek s azután már rövidesen meglesz az egész barakkváros. A kútkérdés azonban gondot okoz, mert az idáig furt kutak vize ivásra kevésbé alkalmas.

— **Az ittas ember borkalmas halála.** Babics Károly keszthelyi pékmeister a kocsisát elküldte Baia-tongyörökre vámai megbízással. Győrökön a kocsis becsipett s mikor a kocsin hazafelé tartott, az illésről a lovak közé bukott úgy, hogy a lába fennakadt az istrángban. A lovak megbokrosodtak s a szerencsétlen embert lábánál fogva hurcolták árkon-bokron keresztül. Mikor a megvadult állatokkal sikerült megfékezni, addigra a boldogtalan ember meghalt.

— **A „Vasárnapi Ujság”** május 2-iki száma folytatja a harctéri képek közzétételét: a trónörökös harctéri szemleutajiról, a kárpáti, a bukovinai és egyéb harcokról. Kiválik ezek közül Bató József fiatal tehetséges festőművész rajza, melynek motívumát — mint tartalékos vadász-hadnagy — a harctérről hozta, továbbá a limanovai csatában oly fényes szerepet játszó Nadasdy-nuszarokra vonatkozó képek. — Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György és Strug András regénye, Szőlősi Zsigmond és Mikszáth Kálmán tárcacikkei. Egyéb közlemények: képek az újraépülő Lánchid mosfáni állapotról, Irodalom és művészet stb.

A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedevert 5 korona, „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Szerkesztői üzenetek.

Kontler Gyula hadapród, Kárpáti harctér. Megemlékezéseiket köszönet. A másik lev. lap is megérkezett, de már a hírvivat lezárása után. Örülök, hogy jól vannak. A Híradó olvasói szeretnék, ha néha írának valamit az élményeiről. Tegyek meg. Szív. üdvözlét mindnyájuknak. **Bj. Zalaegerszeg.** A tárcát jövő számunkban közöljük. Cikkeket is szívesen veszünk. Levéllet a szerk. címére kérjük. A papirnak csak egyik oldalára tessék írni.

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali)

f. évi április hó 14-én tartott 83-iki rendes közgyűlésén terjesztették be az 1914. évi mérleget. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1914. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 1,295,816,563 — koronát tettek ki és az év folyamán bevett díjak 57,686,190 korona és 74 fillerre ruátek. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 20,917,413 korona és 91 fillerről 419,031,610 korona 88 fillerre emelkedett. Az életbiztosítottak osztalék-alapja 8,041,461 korona 38 fillert tesz ki. A tüzbiztosítási ágban, beleértve a tükör-üveg biztosítást, a díjbevetel 19,394,853,656 korona biztosítási összeg után 32,885,788 korona és 77 fillér volt. A betörésbiztosítási ágban a díjbevetel 1,873,080 korona 84 fillerre ruogott. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevetel kített 7,066,223 korona 43 fillert. Károkert a társaság 1914-ben 48,992,434 K 88 f. és alapitása óta 1,212,012,598 K 55 f-t fizetett ki. Ez összegből hazánkra 244,624,706 K 27 f esik. Reszvényenként 500 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek az idei átutalások folytán 456,949,184 K 97 f-ről 480,984,656 K 23 f-re emelkedtek, a következő előrangú értekekben vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 108,383,641 K 09 f. 2. életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 59,112,928 K 90 f 3. Letétbe helyezett értékpapirokra adott kölcsönök 8,214,629 K 07 f. 4. Értékpapirok 257,437,890 K 59 f. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 42,255,393 K 72 f. 6. Tárcá váltók 421,637 K 44 f. 7. Készpénz és az intézet követelései a hitelezők követeléseinek levonásával 5,160,526 K 42 f. Összesen 480,984,656 K 23 f. Ezen értekekből 90 millió korona magyar értékekre esik.

6050

* közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja, hogy a **KAISER-féle Mell-Karamella** három fenyővel

Köhöges

rekedtség, hurrut, elnyálkásodás és gőrcsős köhögés ellen legbiztosabban használhatók. Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérrt kapható Alsólendván Fuss F. Nándor gyógyszerértárában.

*-89

Steckenperferd-

liliomtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen alEibe

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szeplő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való felülmúlhatatlanságáért. — Ezeryi elismerőlevél! Sok legnagyobb kitűntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomtatékosan a Steckenperferd védőjegyre és a czég helyes nevére! Darabja 1 koronáért kapható gyógyszerártaában, drogériákban, illatszertüzletekben stb. 40-24 Hasonlóképpen kintű Bergmann Manera liliomkrémje (80 fillér egy tubus). Kintű szer női kezek gondozására.

A t. Vendéglős uraknak

figyelmükbe ajánlom, hogy a legjobb minőségű s legszebb

papir-szalvétát

akármily mennyiségben, cimpnyomással vagy anélkül, a legolcsóbb árban szállítom.

Balkányi Ernő, Alsólendva.

A világháboru legérdekesebb olvasmányai!

Az Osztrák-Magyar VÖRÖS KÖNYV

Diplomáciai akták a világháboru előzményeiről. Ára a vaskos kötetnek 1 kor.

A német fehérikönyv

Első rész. Ára 40 fillér.

Az angol kékkönyv

Az első rész ára 40 fillér, a második rész ára 60 fillér.

Az orosz narancssárga könyv

Tartalmazza a július--augusztusi okiratokat. Ára 40 fill.

A belga szürkekönyv

A füzet ára . . . 40 fillér.

Rossz üzlet a háboru

Norman Angell szenzációs könyve. Ára 1 kor. 60 fill.

A cár birodalma

A könyv ára térképpel 40 fill.

Törökország és Egyiptom

Irta: Heinrich Cunow. A térképpel illusztrált könyv 40 fill.

Az angol világbirodalom

Irta: Kunfi Zsigmond. Anglia térképpel. Ára 60 fillér.

Kapható és megrendelhető

Balkányi Ernő

könyvkereskedésében

Alsólendva, Főutca.

Előfizetők
ingyenes hirdetési
rovata.

Ipar és kereskedelem

Előfizetők
ingyenes hirdetési
rovata.

HELYBELIEK:

ASCHERL JÓZSEF építész, építési vállalkozó. Elvállal építési tervek készítését, mindennemű építkezést, valamint szakvélemény adását.

BADER HERMAN cipész. Kész cipők raktára.

BLAU SÁNDOR vasuti vendéglője az állomásnál.

BLAU és BARTOS rőfőszáru- és készruha-üzlete. Nagy raktár uri-dívat cikkeiben.

BECK OSZKÁR fodrászterme Főut, Tivadar-f. ház

DEUTSCH JÁNOS vendéglője a Vasuti-utcában

ERMÉNYI JÁNOS babsütő és mézeskalácsos.

EPPINGER SAMU téglagyáros és gőzmalomtulajd.

FERENCZY JÓZSEF vendéglős.

FREYER LIPÓT norinbergi-, diszmi-, füveg-, porcellán-, vegyesáru- és csemegekereskedése.

Özv. FARAGÓ ISTVANNÉ borbély- és fodrász.

FEHER ANTAL köröm- és kocsi-kovács.

FUCHS JÁNOS borbély- és fodrász. Főut.

GOMBOSY és WENDL. fűszer-, esemege-, rövid-, norinbergi-, füveg- és porzellán áru kereskedése.

GROSZ FERENC bérkocsni-vállalata. Kényelmes bérkocsni mindenkor rendelkezésre áll.

GÖNCZ GABOR pékmester

Özv. GÁLLITS TAMASNÉ kéményseprő-mesternő

GUNDERLACH ANTAL asztalos Szentjános-utca

HEGEDICS ISTVÁN eszmadia.

HEGEDÜS SÁNDOR butor- és épület-asztalos. Kész butorok és különféle koporsók nagy raktára.

KLEIN DÁVID szállítási (spediteur) vállalata

LEVASICS FERENC építőiparos.

MAYER ÖDÖN órás és ékszerész. Nagy raktár china-ezüst arukban.

Elvállalja vasgyűrűk arannyal való bélelését.

MAURER FERENC szobafestő és mázoló.

MARTON KÁLMÁN vaskereskedése. Legnagyobb választék vas- és vasalásokban. Varrógép-, gaz-ásági gép-, szén-, cement- és malomkő-raktár.

MURSICS LAJOS építőiparos.

NEUBAUER ANDRAS „Korona” nagyvendéglője

NÉMETH PÁL épü et- és géplakatos.

NEMETH ERNŐ borbélyüzlete Főut, Beck-f. házban

POLLAK LAZAR nagykereskedő. Dohány és szivar nagy-áruda.

PERKÓ VENDEL hentesáru-üzlete a Főuton.

„SCHRANTZ-ÁRUHAZ” (Alsólendva, Templom-ter, dr. Filkor-féle ház) legolcsóbb bevásárlási forrás rőfős-, rövid- és dívatáru-cikkeiben.

REICHENFELD LAJOS mészáros és hentes, Főut

SIPOŠ DANIEL eisördendű uriszabó (Főut).

SIMONKA JÁNOS szíjgyártó.

SCHAFFHAUSER ENDRE mechanikus. Elvállalja varrógépek és kerékpár javítását.

Id. SCHWARCZ SAMU fűszer-, liszt-, gabona- és szénkereskedése

STERMAN JÓZSEF ácsmester

SCHÖN JENŐ vegyesáru- és borkereskedése a vasuti állomás átellenében.

TIVADAR FERENC vas- és fűszerkereskedése.

TAKÁTS FERENCZ asztalos.

TERTSZTENYÁK ISTVÁN kőfaragó és szobrász. Kész sirkóráktár, Szentjános-utca

TOPLAK JÁNOS vegyeskereskedése, mész- és cement-raktára és cement-áru készítése.

TOMKA GYÖRGY vas- és fűszerkereskedése

VARGA MÁTYÁS a szőlőhegyenelad fas és zöld szőlőoltványokat a legjobb bor- és esemege-fajokban

WORTMAN BENŐ rőfős- és dívatáru-kereskedése.

WEISZ LIPÓT dívatárukereskedése és Tip-Top-féle cipő raktára

WALTERSDORFER ADOLF mészáros.

WOLFSOHN HENRIK központi kávé.

VIDÉKIEK:

ÁG ISTVÁN vendéglős Lendvahosszafalu.

BUKOVECZ PÉTER kereskedő Kebelesztmárton

BRÜLL KÁROLY gőzmalma Rédrcs.

CSEKE KÁROLY csesztreg-paraszai gőzmalma.

DOMA JÓZSEF vendéglős Lendvavásárhely

DZSUBAN JÁNOS vendéglős Alsólakos.

DOMJÁN SÁNDOR cipész Szentgyörgyvölgy.

EPPINGER SALAMON és FIA kereskedése Csesztreg.

FRANKÓ ANTAL vendéglője Bántornya.

FÜRST ALAJOS kereskedő Kerkaszentmiklóson.

FÜRST ADOLF vendéglős Rédics.

FÖLDES MÓR „Royal”-kávéháza Csáktornyan.

FRANKÓ GÉZA vendéglős Lendvaerdő (Renkőc)

FLESCH MANÓ vendéglős Rédics.

GIDER GUSZTAV vendéglős Zsitkóc.

GÁL JÓZSEF molnar Petesháza.

GAAL SÁNDOR molnar Rédics.

HORVÁTH IVÁN vendéglős Bántornya.

HORVATH MÁRTON bádógosmester Belatinc.

HERZFELD MÓR kereskedő Celdömölk.

HERZ MÓR kereskedő Velemér (Vasm.)

JERICIS IVAN ácsmester és kutszivattyu-berendezési vállalkozó Mura hely.

Özv. KRAUSZ FÜLÖPNÉ vegyeskereskedése Lendvahosszafalu.

KOVÁCS FERENC vendéglős Alsómorác (Vas-m.)

KÖLLER JÁNOS vegyeskereskedő Göntérháza

KEMÉNY MÓR kávéháza Muraszombat.

KOHN LIPÓT mész-, cement- és deszka-nagykereskedése, Eternit-pala előrusítása Muraszombat

KRALL MÁTYÁS mechanikus kerekpár- és varrógép javító műhelye Csáktornyan.

KANCSAL ISTVÁN vendéglős Rédics

KONTLER KÁROLY vegyeskereskedése Lendvahosszafalu.

KEPE MIHÁLY Lendvahosszafalu. Elvállal mindenfélé betonmunkát. Kész betoncsövek raktára

KIRÁLY JÓZSEF fakereskedő. Felsőlakos.

Tűzifa eladás ölenként K 36.—.

KÓSA FERENC cipész Nemesnép.

LOVENYÁK VINCE borbély Lendvavásárhely
LACHENBACHER JÓZSEF kereskedő Zalabaksa
MILHOFFER TESTVEREK vegyeskereskedése Lendvavásárhely.

MAYER JAKAB kereskedő Muraszerdahely.

NEUBAUER PÉTER vendéglős Kebelesztmárton

NEMETH ISTVÁN cserepes-m. és tetőfedő Resznek

POLLAK SAMU vendéglős Murahely (Deklezsin.)

PREISS IGNÁC kereskedő Szentgyörgyvölgy.

PERKÓ FERENC vegyeskereskedő Gáborjánháza

PACSAI LÁSZLÓ köröm- és kocsikovács-mester Nemesnép.

PFANCELTER KÁROLY a „Vigadó” bériője Iglo.

ROSENBERGER DAVID kereskedő Zalabaksán.

RECHNITZER JÓZSEF kereskedése Kislippa.

REINER LÁSZLÓ vendéglős Felsőszemenye.

REVERENCSCSICS ISTVÁN vendéglős Siófok

SPIEGEL ADOLF vendéglős Völgyifalu.

SBÜL KAROLY vendéglős Radamos.

SCHWARCZ LIPÓT butorkereskedő Varasó.

SABJANICS MÁRTON asztalosmester és deszka-kereskedő, Adorjánfalva.

SALAMON JÁNOS molnar Lovaszi.

SZABO FERENC cipész Lendvavásárhely.

SZOCsÁK LAJOS cipész Csesztreg

SZABÓ LAJOS vendéglős Resznek.

TURNAUER BÉLA kereskedő és vendéglős Murarev

TÓKA LAJOS műmalma s liszttraktára Csentevölgy

TOPLAK JÁNOS ácsmester Bakónak.

TIBOLD ANDRAS vendéglős Belatinc.

TIRÁSZI JÁNOS vendéglős Lendvajakabfa.

„VADÁSZKÜRT” nagyszálloda Budapest.

VARGA JOZSEF vendéglős Lendvavásárhely.

VASS GÉZA asztalosmester Csesztreg.

WALTERSDORFER IGNAC sörkereskedő Ujpest.

WOLFARTH LAJOS mérnök Muraszombat

WEISZENSTERN IGNÁC vendéglős Bántornya.

WEINSTINGL JAKAB gőzmalma Göntérháza.

Franciaország Oroszország Szerbia és Európa háborus TÉRKÉPE.

Különféle nagyságban s árban kapható
Balkányi Ernő
könyvkereskedésében Alsólendván.

Gyönyörű illusztrációk!

A most folyó világháborúnak való-sággal szenzációját képezi a a folyóirat, mely 32 oldal terjedelemben, gyönyörű illusztrációkkal

24 fillér

A füzetek hetenkint egyszer jelennek meg!

A Világháboru Képes Krónikája

Egy-egy füzet ára csak **24 fillér!**

24 fillér

A füzetek állandóan kaphatók BALKÁNYI ERNŐ könyvkereskedésében Alsólendván.

cimmal jelenik meg. Minden füzet-hez Jókainak a »Jövő század regénye« c. művéből egy iv van csatolva, azonkívül műmellékletek.